

Vandekeybus droomt op een exploderend kussen

DANS

In *Spite of Wishing and Wanting* door Ultima Vez. Choreografie Wim Vandekeybus. Muziek: David Byrne. 18 maart in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel, aldaar t/m 28 maart, in De Singel in Antwerpen 31 maart en 1 en 2 april, in De Vooruit in Gent 18, 19 en 20 mei, in de Stadsschouwburg in Amsterdam 11 en 12 juli.

Dromen dansers anders dan musici, acteurs of niet-kunstenaars? Kennen ze ook die beruchte sluierslaapval, wanneer je liggend in je bed je lichaam voelt neersmakken in een diepe kuil? Of zouden ze juist vliegend de nacht in gaan, ontsnapt aan de zwaartekracht die dansers altijd aan de grond houdt?

In *In Spite of Wishing and Wanting* van Ultima Vez, het dansgezelschap van Vlaming Wim Vandekeybus, ratelt Piotr Torzawa Giro in het Frans over zijn droom waarin hij zijn ogen leent aan een vogel, zijn voeten aan een boom en zijn hart aan zijn geliefde. Zo schenkt hij zijn lichaam aan de wereld. Blijkbaar een collectieve dansdroom: zijn verhaal wordt bruut onderbroken door een collega die beweert dat Giro zijn woorden gestolen heeft.

Nachtelijke wensdromen op de

grens van waken en slapen vormen de rode draad van dit dansstuk voor tien mannen en een stagemanager. Die zit vooral aan de zijkant maar soms schiet hij omhoog om als schel lachende béul de dansers te kortwieken. Vandekeybus zelf loopt schielijk door de encenering heen. Soms op een afstandje kijkend en keurend. Meestal als een briesend paard dat de stal verlaat: korte roffels met de schoenen, hoofd in de nek en de kraagpunten van zijn blouse als een bit in zijn mond.

Zo heeft hij zijn tiental bij aanvang ook de vloer opgejaagd. We horen ze bonken tegen de kleedkamerdeuren. Ze draven het podium op en schuren hun hoofden tegen elkaar. De raspaardjes van Vandekeybus. Voor het eerst sinds zijn debuut in 1987, werkt hij met alleen maar mannen. Toch wordt die typische Vandekeybus-energie hierdoor niet in het kwaad geëttaleerd.

Integendeel, de dans wordt weggedrukt door (te veel en te cryptische) teksten. Weliswaar is er zoals vrijwel altijd een explosie, dit maal van een donzen kussen. Maar de bekende horizontale rolsprongen zien we sporadisch. Nieuw zijn de talloze slaaphoudingen die dansers op het podium innemen. En het sinaasappelduet:

vruchthelften worden gepast op zoek naar de juiste partner. Een liefkozend pas de deux, geïnspireerd door een Spaans spreekwoord waarin je verlangen altijd de ontbrekende helft is. Wensen en willen als motor van actie.

Dat komt het mooist tot uiting in twee filmpjes, halverwege op een videoscherm, naar verhalen van Julio Cortázar. In een spannend surrealistisch decor verkoopt een schreeuwenverkoper aan mensen hun laatste woorden. Zo ook aan een prutstiran en zijn tien ministers. Verlangen is manipulatief: je krijgt wat je zelf wilt zeggen. Filmisch weet Vandekeybus beter collectief te dromen dan dramaturgisch. Op het toneel ontbreekt – zoals vaak bij hem – nog een spanning tussen de scènes.

Dé vondst van *In Spite of Wishing and Wanting* is de speicaal geschreven muziek van David Byrne (ooit boegbeeld van Talking Heads). Sensueel, subtiel drijvend, met de bekende mechanische galm maar ook met een vleugje vrolijkheid. Soms niet meer dan een stemmenlandschap op roffeltjes, dan weer wegstervende violen of solerende gitaren. Maar altijd verlangend naar dansende lichamen. Ideale droommuziek voor dansers.

Annette Embrechts

(Bestemd voor intern gebruik)

(\$VOLKS \$LB \$MP)